

FILIPPINSKE LUFTFARTSARBEJDERE VINDER EFTER FIRE ÅRS FAGLIG KAMP

AF NINA TRIGE ANDERSEN FOTO KAT PALASI

Fire års konflikt er endt med en historisk sejr til Filippinernes ældste fagforening, der organiserer luftfartsarbejderne i landets største flyselskab. 600 medlemmer skal nu genansættes med fulde rettigheder ➤

Ledelsen i Filippinernes største flyselskab Philippine Airlines (PAL) bøjede sig i november efter fire års kamp med fagforeningen PALEA (PAL Employees' Association). Nu skal 600 medlemmer genansættes med fulde rettigheder.

- Modstand har reddet vores jobs, siger Gerry Rivera, formand for PALEA.

- Vi har ellers haft stærke kræfter imod os – både menneske- og naturskabte, siger han med henvisning til en svag juridisk beskyttelse af arbejdstagerrettigheder og et heftigt klima, hvor kraftige tyfoner og oversvømmelser har gjort det mere end almindelig hårdt at opretholde den teltlejr, som PALEA opsatte uden for Manilas internationale lufthavn i efteråret 2011. Lejren har været base for blokader og protester, og her har PALEA's medlemmer og deres familier kunnet få mad, skolegang, juridisk bistand og lægehjælp under den årelange konflikt.

Fire års kamp

Allerede i 2009 meddelte PAL, at alle funktioner på jorden skulle udliciteres. Beskeden kom midt i en intern kamp i PALEA mellem en gammel ledelse, som dele af medlemmerne opfattede som arbejdsgiverens forlængede arm, og en opposition, der kaldte sig Sulong Paleans (Sulong betyder

fremad, og som lovede nye demokratiske og kampberedte tider.

I 2010 vandt Sulong Paleans-fraktionen ledelsen af PALEA, men kort efter trådte udliciteringerne i kraft, og 2.600 arbejdere blev opsagt fra deres faste stillinger, heriblandt hele PALEA-ledelsen. De blev givet valget mellem fratrædelsesordninger eller kontraktansættelser hos underentreprenører uden muligheder for at optjene anciennitet, uden pension, løn under sygdom og så videre.

PALEA har ved gentagne sagsanlæg forsøgt at få dømt udliciteringerne ulovlige, men det filippinske retssystem og præsident Benigno Aquino III - der blev valgt på løfter om flere regulære job - har valgt at støtte PAL-ledelsens ret til at disponere økonomisk.

- Vi besluttede fra dag ét, at vi ikke vil se det alene som en kamp for vore egne job, men for retten til værdigt arbejde i det hele taget, siger Gerry Rivera.

- Det handler om de ondsindede mekanismer, dagens kapitalisme fungerer efter. Vi kæmper mod korttidsansættelser side om side med alle andre arbejdere i Filippinerne - og globalt.

Det Internationale Transportarbejderforbund, som danske luftfartsarbejdere også er en del af, har støttet PALEA siden

2010. Den opbakning har ifølge Gerry Rivera været afgørende. Flere enkeltfagforeninger blandt andet i Australien har også sendt både økonomisk og moralsk støtte til de filippinske luftfartsarbejdere.

Landets næstrigste mand

PAL har begrundet udliciteringerne med økonomiske vanskeligheder, der nødvendiggjorde "udgiftskontrol", og ledelsen mente, at lønninger var for stor en omkostning.

Den største aktionær i flyselskabet har siden 1993 været Filippinernes næstrigste mand, Lucio Tan, der ifølge Forbes har en privat formue på omkring 7,5 milliarder US dollar. Tan opbyggede sit forretningsimperium under militærdiktatoren Marcos i 1970'erne og 1980'erne og kontrollerer i dag flere end 300 virksomheder. Foruden PAL blandt andet Filippinernes næststørste bryggeri, Asia Brewery, landets største tobaksfirma, Fortune Tobacco, og en af verdens største romproducenter, Tanduay Holdings.

Men kampen med PALEA tog tilsyneladende gejsten fra Lucio Tan. I august 2013 erklærede han, at han ville sælge sin aktiemajoritet i PAL "på grund af fagforeningen". PAL har i de forløbne år også været ramt af strejker blandt flypersonalet, organiseret i FASAP. Samtidig

SAGEN KORT

2009: Philippine Airlines (PAL) lufter planer om udlicitering af alle service på jorden.

2010-2011: En nyvalgt ledelse af fagforeningen PALEA forhandler overenskomst med PAL. PAL-ledelsen står fast på udlicitering, der vil forvandle 2.600 faste stillinger til

kontraktansættelser hos underentreprenører

2011, efteråret: Parterne forlader forhandlingsbordet, og 2.600 arbejdere fyres, heriblandt PALEA's ledelse. Ifølge PAL accepterer 30 procent af arbejderne at blive overflyttet til underentreprenører, mens 60 procent

overvejer en fratrædelsesaftale. To år senere er 25 procent af de fyrede arbejdere imidlertid stadig aktive i den protestlejr, fagforeningen har opsat ved lufthavnen.

2011-2012: PALEA's lejr, demonstrationer og blokader bliver jævnlige ryddet med magt. PAL læg-

ger sag an mod flere hundrede PALEA-medlemmer for obstruktion af virksomhedens drift.

2013: Rigmanden Lucio Tan, der ejer 51 procent af PAL, vil ud af PAL: "På grund af fagforeningen, sælger jeg mine aktier," siger han. 14. november indgår PALEA forlig med

PAL. 600 af de fyrede arbejdere får 150.000 pesos (ca. et års mindsteløn i hovedstadsområdet) i kompensation og skal genansættes i faste stillinger. Samtlige retssager mellem de to parter trækkes tilbage.

Alt kigges igennem, inden genansættelseskontrakterne underskrives.

Formand for PALEA Gerry Rivera mener, at den internationale støtte (også fra Danmark) har haft afgørende betydning for sejren.

har større grupper piloter sagt op til fordel for bedre betalte job hos udenlandske flyselskaber.

Bred solidaritet

Lucio Tan har også været oppe mod en usædvanligt samlet fagbevægelse i Filippinerne, blandt andet under kampagnerne "I Stand With PALEA" og "End Endo". "Endo" er en sammentrækning af ordene "end of contract", som betegner en stadig mere udbredt ansættelsesform, hvor virksomheder konsekvent ansætter og genansætter arbejdere i fem-seks måneder ad gangen for at undgå de forpligtelser, privilegier og muligheder for faglig organisering, der følger med fastansættelser.

Også venstrefløjspartier og civilsamfundet i form af ngo'er og lokale grupper af blandt andet urban poors samt studerende i Manila og forskellige religiøse organisationer – særligt Catholic Bishops Conference – har bakket op om PALEA's kamp.

- Den vigtigste del af kampen har været at højne vores politiske bevidsthed, siger Gerry Rivera.

- Vores protestlejr, som stod i to år, en måned og 17 dage, fungerede som en skole af arbejdere. Et arbejderens akademi. Ikke kun vores egne medlemmer, men

arbejdere fra mange forskellige virksomheder kom til lejren for at blive klogere.

Efterspil

I PALEA er begejstringen i disse uger stor.

- Jeg kan ikke med ord beskrive, hvor stor en sejr det her er. De sidste år har været én lang opvisning af arbejderklassesolidaritet, når det er bedst, siger Gerry Rivera.

De kommende måneder vil vise, om aftalen mellem PAL-ledelsen og PALEA bliver indfriet efter planen. Dels skal de 600 PALEA-medlemmer have udbetalt kompensation, dels skal der findes konkrete job til dem, enten inden for PAL eller inden for San Miguel Group, som i 2012 købte 49 procent af aktierne i PAL. Hvem der opkøber Lucio Tans aktiemajoritet, er endnu uvist.

Samtidig står PAL midt i omfattende ekspansionsplaner. I oktober 2013 genoptog flyselskabet en rute mellem Manila og Abu Dhabi og i november en rute til London Heathrow. CAPA Center for Aviation har advaret om, at PAL måske spænder buen for hårdt. Men PAL er overbevist om, at det har kapacitet til at blive "ægte globalt". I 2014 vil PAL udvide flyvninger til bl.a. San Francisco og Los Angeles og åbne en ny rute til Frankfurt. ■

Kan det betale sig at være medlem af fagforeningen?

Allerførst vil jeg benytte lejligheden til at ønske alle medlemmer af HK Luftfart et rigtigt godt nytår, hvor noget af det "gode" gerne skulle være mærkbare forbedringer i forbindelse med de kommende overenskomstforhandlinger.

Så tilbage til spørgsmålet - og herer svaret "ja", hvis det går som i artiklen, hvor man kan læse om fagforeningen PALEA's kamp for ordentlige arbejdsforhold i Philippine Airlines (PAL), og det rent faktisk også lykkes.

Nu foregik "kampen" godt nok på den anden side af Jorden, men kunne man forestille sig, at HK's medlemmer involverede sig, bare tilnærmelsesvist, på samme måde i en eventuel "arbejdskamp"?

Næppe, og slet ikke af den varighed, men hvorfor egentlig ikke?

De arbejdsforhold, der blev tilbudt medarbejderne i PAL, er vel ikke helt ulig det der sker på europæisk plan, og som HK'ere, har vi faktisk også været med til at støtte op om kampen igennem vores medlemskab af det Internationale Transportarbejderforbund (ITF).

Men hvordan så?

Hvis arbejdskampen således skulle være "aflyst", så er der vel kun den politiske vej tilbage. Problemet er bare - som jeg ser det - at rigtig mange ikke mener, at fagforeningerne skal være politiske, og derfor går de glip af den politiske indflydelse, som de reelt har.

Helt personligt synes jeg, det er for "dumt". Vi vil gerne værne om den "danske model" og det danske velfærdssamfund, men det gør vi bare ikke ved at tillade, at der fx bruges udenlandsk arbejdskraft, som ikke betaler til at opretholde de ydelser, det danske samfund giver. Alt andet lige betyder det, at det offentlige kommer til at mangle penge, og at vi som skatteydere kommer til at betale mere for mindre.

Nu er jeg godt klar over, at jeg generaliserer, og at der findes virksomheder i luftfartsbranchen, der har ganske udmærkede forhold, men de bliver også presset, så hvis vi ikke gør noget, så er det kun et spørgsmål om tid.

Af Johnny Hauge
formand i Branchesektion
Luftfart

Find din efter- og videreuddannelse

På **UddannelsesGuiden** finder du information om aktuelle tilbud inden for voksen- og efteruddannelse, som du kan tage på deltid. Her kan du læse om videreuddannelse og optagelseskrav på alle niveauer: akademiuddannelser, diplomuddannelser og masteruddannelser.

Hvis du har brug for vejledning om efteruddannelse, er der flere steder, du kan henvende dig:

- **Jobcentre:** hos dit lokale Jobcenter har du mulighed for at tale med en erhvervsvejleder
- **VEU-centre:** VEU-centrene henvender sig til ansatte og ledige, der ønsker grundlæggende erhvervsrettede uddannelser og almen voksenuddannelse
- **Studievalg:** Hos et af landets syv studievalgscentre kan du få vejledning, hvis du ønsker en videregående uddannelse

Find dit lokale center på www.studievalg.dk

Læs mere på www.ug.dk og www.amukurs.dk

**Nyt fra branchesektionen -
Klik ind på
www.luftfarthk.dk**

**Kontaktperson vedr.
Branchesektion
Luftfarts sider:**

**Redaktionssekretær
HK/Privat:** Annemette Schou Refsgaard (DJ),
telefon: 33 30 44 75,
e-mail: 44ams@hk.dk

SØG KOMPETENCEFONDEN OM SELVVALGT UDDANNELSE

Har du minimum ni måneders beskæftigelse i en virksomhed, hvor du er ansat under en overenskomst med ret til selvvalgt uddannelse, kan du søge om at få dækket udgifter ved deltagelse i efter- og videreuddannelse.

Du kan opnå tilskud til:

- Minimum 85 procents dækning af lønnen under selvvalgt uddannelse *
- dækning af udgifter til kursusgebyr
- kursusmaterialer
- transport til og fra kursussted
- ophold ved internatkurser

Det er et krav, at din arbejdsgiver ikke i uddannelsesperioden udbetaler hel eller delvis løn, mens du er på uddannelse.

Du kan søge støtte til mange forskellige slags kurser og uddannelse.

Det kan for eksempel være:

- Forberedende voksenundervisning
- Gymnasiale fag/kurser
- Arbejdsmarkedsuddannelser - efteruddannelseskurser
- Enkeltfag på erhvervsuddannelser
- Fagmoduler fra merkonomuddannelserne
- Enkeltfag/fagmoduler på korte videregående uddannelser
- Enkeltfag på diplomuddannelser
- Enkeltfag på masteruddannelser
- Private kurser

Find din overenskomst på <http://www.hk.dk/Karriere/Uddannelse/Privat/Selvvalgt-uddannelse> og se, om du har ret til uddannelse.

DEADLINE FOR KOMMENDE NUMRE

- Nr. 2**
udkommer 21. februar
deadline er overskredet
- Nr. 3**
udkommer 21. marts
deadline er 14. februar
- Nr. 4**
udkommer 25. april
deadline er 14. marts

